

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

únor 2018

Josef Kajetán Tyl

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Ailová, Anna - zpěvačka

* 06. 02. 1923 - Puclice (okr. Domažlice)
+ 16. 01. 2011 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Staňkovsko, Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Skonala známá puclická citeristka. Dom. deník, 20, 25. 01. 2011, č. 20, s. 10.

Anotace: Manželka tiskaře Karla Aila. Věnovala se hře na citeru, v mládí byla uznávanou zpěvačkou v kostelním a divadelním sboru. Později žila dlouhá léta v Domažlicích.

- 95. výr. narození

Blacký, Josef - dirigent

* 29. 10. 1920 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 12. 02. 2003 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Staňkov (okr. Domažlice), Plzeň

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 102. Plzeň, KKS 1977., Bernášek, Vl.: Bez taktovky vzpomíná dirigent Josef Blacký. Domažlicko, 7, 1997, 19. 2., č. 8, příloha, fot., Bernášek, Vl.: Dirigent se s životem bez orchestru zatím nevyrovnal. Mladá fronta Dnes, 10, 1999, 3. 2., č. 28, s. 4 přílohy, fot., Holý, J. P.: Muzikantský mistr ze Staňkova. Dom. deník, 9, 2000, 12. 10., č. 238, s. 18., Fiala, J.: Dirigent Josef Blacký se dožívá osmdesáti let. Dom. deník, 9, 2000, 26. 10., č. 250, s. 19., Fiala, J.: Neočekávaně odešel dirigent Josef Blacký. Dom. deník, 12, 2003, 25. 2., č. 47, s. 21., Cibulková, M.: Milenkou mu byla hudba. Domažlicko, 13, 2003, 26. 2., č. 8, s. 4., fot., Holý, J. P.: Odešel vzácný tvůrčí hudebník. Dom. deník, 12, 2003, 27. 2., č. 49, s. 12.

Anotace: Nejprve se učil hrát v rodišti u J. Zahradníka, v roce 1936 vstoupil na pražskou konzervatoř. Působil jako kapelník budějovického Jihočeského divadla, korepetitor Národního divadla, dirigent pěveckého sboru Čs. rozhlasu. Od roku 1958 dirigentem Plzeňského rozhlasového orchestru, od r. 1972 profesorem plzeňské konzervatoře. Učil základy dirigování, čtení partitur a kromě toho vedl konzervatorní symfonický orchestr. V r. 1981 odešel ze zdravotních důvodů do důchodu, ale i potom občas řídil některé veřejné koncerty. Ještě v r. 1996 se jako dirigent aktivně účastnil oslav 50. výročí trvání Plzeňského rozhlasu. Žil ve Staňkově, kde působil i v důchodu na hudební škole. - 15. výr. úmrtí

Blahník, Karel - ředitel LŠU

* 09. 07. 1905 - Loučim (okr. Domažlice)
+ 16. 02. 2003 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice, Písek, Plzeň

Literatura: Domažlický zpravodaj, 17, 1990, říjen., Spěváček, V.: V tradici rodu. Nová Pravda, 1, 1990, 10. 7., č. 158, s. 5., (nek): Tradice rodu svobodníků. Pravda, 68, 1987, 8. 8., č. 184, příloha, s. 8., Vorlíček, J.: Vzpomínka na Karla Blahníka. Dom. deník, 9, 2000, 18. 7., č. 165, s. 16., Holý, J. P.: Setkání v den pětadevadesátin. Dom. deník, 9, 2000, 25. 7., č. 171, s. 14., Spěváček, Václav: Zemřel dávný učitel Václava Hudečka. Dom. deník, 12, 2003, 28. 2., č. 50, s. 21., Holý, J. P.: Byl posledním žákem Otakara Ševčíka. Dom. deník, 12, 2003, 4. 3., č. 53, s. 11.

Anotace: Pocházel z učitelské rodiny, byl synem řídicího učitele, varhaníka, kapelníka, sbormistra a učitele hudby. Gymnázium studoval v Domažlicích, poté vystudoval v Plzni učitelství a učil několik let na Sušicku. Přitom v letech 1926-1931 studoval v Písku soukromě u profesora Otakara Ševčíka. Působil jako učitel hry na housle v hudební škole v Plzni, jako ředitel LŠU v Blatné. Byl prvním učitelem Václava Hudečka. Pozn.: Místo narození Loučim uvádí Špelda a Kalendárium osobností západních Čech na rok 1995, jiné zdroje uvádí jako místo narození Osvačín. - 15. výr. úmrtí

Bozděch, Vladimír - básník

* 07. 02. 1928 - Hostouň (okr. Domažlice)
+ 10. 08. 1991 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2001, s. 93. Plzeň, SVK 2000., Holý, J. P.: Slavný hostouňský rodák V. Bozděch. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 11. 08., č. 186, s. 11.

Anotace: Český básník (sbírky V zemi královny Maud, S odkrytým hledím), překladatel francouzské a italské literatury. Narodil se v obytném stavení vojenského hřebčína v Hostouni, kde byl jeho otec nadporučíkem, později velitelem hřebčína. V roce 1938 složil VI. Bozděch zkoušku na domažlické gymnázium, ale rodina v té době musela odejít v souvislosti se zábořem pohraničí do vnitrozemí. Otec působil v hřebčíně ve Slatiňanech u Chrudimi a Vladimír vystudoval v blízké Čáslavi, kde maturoval s vyznamenáním v roce 1947. Na Filozofické fakultě UK vystudoval obor čeština-francouzština doplněný o italštinu. Je i autorem odborných prací o českém jazyce, např. Jazykové čítanky pro novináře (1972), O jazyce rozhlasového vysílání (1972). Mnoho let působil jako středoškolský profesor, hlavně v Praze. Jako rozhlasový redaktor uspořádal řadu literárních pásem.

- 90. výr. narození

Brčák, Karel P. - duchovní

- * 14. 10. 1910 - Bernartice (okr. Písek)
- + 24. 02. 1973 - Mírotice (okr. Písek)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Holý, J. P.: Vzpomínky na P. Karla Brčáka. Dom. deník, 12, 2003, 20. 2., č. 43, s. 12.

Anotace: Domažlický kněz, vysvěcen 1937, nastoupil jako katecheta v Březnici. Od 1. září 1940 katechetou chlapeckých škol v Domažlicích. Záhy zatčen a do konce války vězněn v Terezíně. Po návratu působil jako katecheta v Domažlicích, po roce 1948 odešel dorodných Bernartic. Pracoval ve Svazu osvobozených politických vězňů. - 45. výr. úmrtí

Burda, Josef - učitel

- * 26. 02. 1903 - Švihov (okr. Klatovy)
- + 02. 06. 2001 - Ústí nad Labem (okr. Ústí nad Labem)

Místa působení: Chodsko, Chudenice (okr. Klatovy)

Literatura: (jph): Za naším nejstarším dopisovatelem. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 04. 07., č. 155, s. 17., Nikl, I.: Vzpomínka na Josefa Burdu. Domažlický deník, roč. 21, 2013, 27. 02., č. 49, s. 10.

Anotace: Dlouholetý ředitel chudenické školy, zámeckého muzea i knihovny. Vlastivědný pracovník, autor řady knižních i novinářských prací. Články o Chodsku a Domažlicku vycházely zejména v Domažlickém deníku a Domažlicku. Zemřel u syna, kde trávil poslední období života. - 115. výr. narození

Císler, Jaroslav P. - děkan

- * 15. 10. 1919 - Nevolice (okr. Domažlice)
- + 18. 02. 1988 - Pacov (okr. Pelhřimov)

Místa působení: Domažlice, Pacov (okr. Pelhřimov)

Literatura: Dom. deník, 1, 1994, 13. 10., č. 129, s. 10.

Anotace: Absolvent domažlického gymnázia, žák arciděkana Václava Antonyho. Na kněze vysvěcen 2. prosince 1945 v Českých Budějovicích. V roce 1947 kaplanem zdejšího arciděkanství. Zemřel v Pacově, pochován je v Domažlicích. Podle Otomara Hany narozen 15. října, podle novinových údajů 19. října. - 30. výr. úmrtí

Destinová, Ema - operní pěvkyně

* 26. 02. 1878 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 28. 01. 1930 - České Budějovice (okr. České Budějovice)

Místa působení: Stráž nad Nežárkou (okr. Jindřichův Hradec), Praha, Domažlice, Berlín (Německo), New York (USA)

Literatura: Lexikon české literatury. A-G, s. 535. Praha, Academia 1985., Nové Domažlicko, 9, 1978, č. 11, s. 3., Žák, J.: Ema Destinová, Adolf Wenig... In: Z Chodského hradu 1981, s. 15. Dom., MCH 1981., Holý, J. P.: Ema Destinová v Domažlicích. Dom. deník, 7, 1998, 23. 2., č. 45, s. 12.

Anotace: Pocházela z bohaté vlastenecké rodiny, otec byl známý pražský podnikatel a mecenáš (podporoval V. Brožíka, J. Nerudu). Byla nejstarší z pěti dětí, dětství prožila v Milešově u Příbrami, kde měl otec doly. Domácím učitelem jejich tří bratrů byl Adolf Wenig, manžel její sestřence. Na otcovo přání se brzy věnovala přípravě na operní dráhu. Od roku 1892 studovala zpěv u manželů Loeweových (po M. Loewe-Destinové převzala i umělecké jméno). Debutovala r. 1898 v Královské opeře v Berlíně, kde působila do r. 1908. Světovou proslulost získala na četných pohostinských vystoupeních. Mezi léty 1908-1916 zpívala v Metropolitní opeře. Po návratu domů v roce 1916 jí byly pro podezření na styky s protirakouským odbojem zakázány pobyty v cizině. Žila na svém zámečku ve Stráži nad Nežárkou. Po válce podnikla řadu pohostinských vystoupení doma i v cizině, ale obnovit staré kontakty se jí již nepodařilo. Roku 1923 se provdala za důstojníka letectva J. Halsbacha. Pohřbena byla na vyšehradském Slavíně. Dne 26. října 1926 vystoupila na samostatném koncertu v Domažlicích, konaném v Sokolském domě. Zpívala tehdy písně J. Jindřicha a mimo jiné i Bulačinu. Známý je její blízký vztah a hluboký obdiv k němu. Počátek jejich korespondence spadá do r. 1906. - 140. výr. narození

Doubková, Jana - klavíristka

* 05. 02. 1923 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 27. 08. 2011 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: (vor): Paní učitelka. Domažlicko, roč. 3, 1993, č. 8, s. 4., Odvodyová, P.: Jana Doubková oslavila významné jubileum. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 08. 02., č. 33, s. 11., Holý, J. P.: Vzpomínání na paní učitelku Janu Doubkovou. Domažlický deník, roč. 20, 2011, 19. 09., č. 220, s. 10.

Anotace: Domažlická rodačka, absolventka místního gymnázia. Celý život věnovala hudbě. Vyučovala hru na klavír na Základní umělecké škole v Domažlicích, hodiny hudby dávala také soukromě. - 95. výr. narození

Falta, Josef - kronikář

- * 19. 10. 1892 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
- + 12. 02. 1973 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Alespoň malá vděčná vzpomínka. Domažlický zpravodaj, roč. 19, 1992, č. 10., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2002. Strojopis.

Anotace: Kronikář města Domažlic, státní notář. Do úřadu v Domažlicích nastoupil v roce 1940. Aktivně se zajímal o dějiny města, snažil se o jejich publikování. - 45. výr. úmrtí

Feirfeil, Wenzl, ThDr. - teolog

- * 22. 02. 1868 - Srby (okr. Domažlice)
- + 19. 03. 1941 - Srby (okr. Domažlice)

Místa působení: Srby (okr. Domažlice), Praha, Teplice

Literatura: Holý, J. P.: Velmi se zasloužil o Horšovskotýnsko. Zpravodaj města Horšovský Týn, 1998, č. 5, s. 3.

Anotace: Pocházel ze staré mlynářské rodiny. Navštěvoval školu v Horšovském Týně, absolvoval premonstrátské gymnázium v Plzni a Univerzitu Karlovu v Praze, kde získal v roce 1895 doktorát teologie. Od roku 1896 byl profesorem na německém gymnáziu v Lázních Teplice. Přispíval do německých katolických časopisů. Roku 1906 vydal odbornou knihu Die liturgische Sprache der katholischen Kirche (O liturgické řeči katolické církve). V letech 1918-22 byl katolickými úřady několikrát vyznamenán a dostal i titul prelát. V roce 1920 se stává zástupcem německé Křesťansko-sociální lidové strany v prvním československém parlamentu. Znovu byl zvolen v roce 1925 a mezi lety 1929-35 vykonával funkci senátora. V roce 1935 se vrátil do Srb, kde si vystavěl dodnes stojící vilu. V rodné obci je i pohřben. - 150. výr. narození

Fučík, Julius - novinář

* 23. 02. 1903 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 08. 09. 1943 - Berlín-Plötzensee (Německo)

Místa působení: Domažlice, Chotiměř (okr. Domažlice), Plzeň, Praha

Literatura: Lexikon české literatury. 1, s. 766. P., Academia 1985., Závacká, V.: Literární průvodce Chodskem. Domažlice, KBN 1984., Hruška, K.: Vzpomínka na osmé září 1943. Dom. deník, 9, 2000, 8. 9., č. 210, s. 18., Hruška, K.: Sté výročí narození. Dom. deník, 12, 2003, 25. 02., č. 47, s. 11., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Julius Fučík.

Anotace: Jako desetiletý se s rodinou přestěhoval z Prahy do Plzně, kde dostal otec angažmá v divadle. V období let 1913-1921 navštěvoval i Domažlice. V roce 1938 přednášel v domažlickém hotelu U Kreslů pro odbočku Svazu přátel SSSR, jejímž předsedou byl spisovatel Jan Vrba, na téma Vztah Sovětského Ruska k Československé republice. Sám Fučík se řadil do skupiny lidí, která odmítala kritiku Sovětského svazu, v reportážích z této země nikoliv nekriticky vyprávěl o státě, který již procházel stalinskou diktaturou a jehož průmyslový rozvoj si vyžádal miliony obětí... Domažlice dále navštívil v roce 1939, kdy se zúčastnil památné Vavřínecké pouti. Za okupace pobýval v Chotiměři, kde napsal studii Božena Němcová bojující. Navštěvoval domažlickou knihovnu, byl zapsán knihovníkem Adolfem Hudcem jako její čtenář. V roce 1958 mu byla odhalena pamětní deska na domě, kde přednášel (hotel Slavie). Reliéf vytvořil Břetislav Holakovský podle kresby Maxe Švabinského. Pamětní deska byla po roce 1989 odstraněna. Za svou levicovou politickou činnost byl v roce 1942 zatčen, vězněn v Praze na Pankráci a v Berlíně, kde byl nacisty popraven. - 115. výr. narození

Holub, Jan Norbert - hodinář

* 19. 05. 1816 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 27. 02. 1893 - Budapešť (Maďarsko)

Místa působení: Domažlice, Budapešť (Maďarsko)

Literatura: Holý, J. P.: Domažlický vynálezce. Zpravodaj AS, 16, 1989, září, s. 3., (aks): Zapomenutý technický génius. Domažlicko, 3, 1993, 10. 6., č. 23, s. 4., Holý, J. P.: Domažlický hodinář, mechanik a vynálezce Jan Norbert Holub. Dom. zpravodaj, 22, 2000, č. 2, s. 5., Cibulková, M.: Rodák a vynálezce J. N. Holub. Domažlicko, 13, 2003, 26. 2., č. 8, s. 10., fot.

Anotace: Narodil se v Domažlicích čp. 37 z prvního manželství otce s Teresí, dcerou domažlického lékaře Jiřího Fichtnera. Studoval na gymnáziu v Klatovech a v Praze, kde získal učitelské zkoušky. Ale už v roce 1833 spolupracoval s Josefem Božkem na různých technických novinkách, zejména na tehdy oblíbených hudebních automatech - ale i na mechanických protézách pro válečné invalidy. Těžiště celoživotní technické činnosti spočívalo v hodinářství, orlojářství a hydraulice. Navrhoval a vlastnoručně maloval na fasádách významných budov tehdy oblíbené sluneční hodiny. Autor slunečních hodin na "zámečku" vedle pošty na Hořejším předměstí. V letech 1865-1866 opravoval a zpět do života uvedl Staroměstský orloj. Mimo něj opravoval i orloj olomoucký a podobný stroj ve Vratislavi. Posléze se usadil jako městský hodinář v Budapešti. Syn hudebníka Norberta Holuba (1787-1834). - 125. výr. úmrtí

Hrabačka, Otakar, Ing. - architekt

* 27. 02. 1888 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 27. 04. 1956 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Nové Domažlicko, roč. 7, 1976, č. 16, s. 4., Hana, O.: Informace z matriky. Strojopis.

Anotace: Řadu let působil jako městský inženýr v Domažlicích. Do Domažlic přišel z Prahy. Od roku 1926 byl vedoucím stavebního úřadu města. Manželka: Klementina rozená Hindráková, narozena 12. června 1886 v Praze. Oddáni byli dne 23. listopadu 1911 v Praze-Smíchově. V Domažlicích bydlel na Týnském předměstí (Erbenova ul.) čp. 156.

- 130. výr. narození

Chod, Jakub - učitel

* 21. 07. 1922 - Tlumačov (okr. Domažlice)

+ 12. 02. 1988 - Klatovy (okr. Klatovy)

Místa působení: Hostouň, Pivoň, Horšovský Týn, Semněvice, Štítary (vše okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Byl Chodem nejen podle jména. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 13. 07., č. 161, s. 18., Sloupová, M.: Pan učitel se pral za Američany. Domažlický deník, roč. 11, 2002, č. 165, s. 17., Holý, J. P.: Nedožitá osmdesátka zasloužilého malíře Horšovskotýnska. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2002, č. 8, s. 5.

Anotace: Původní příjmení Jakuba Choda znělo Reitschläger a pocházel z Tlumačova, kde se narodil v čp. 87 jako syn zámečníka Jakuba Reitschlägera a Anny Selnerové. Obecnou školu navštěvoval v Mrákově, kde jej učil kreslíř a muzikant Bohumil Kraus. Na domažlickém gymnáziu měl na něj vliv Jan Paroubek. Vystudoval učitelský ústav v Plzni a poté nastoupil do Pivoně. Krátce působil i v Horšovském Týně, Semněvicích, Štítarech, největší část života však prožil v Hostouni. Maloval zátiší, skupinové kresby, portréty. Vystavoval v Hostouni, H. Týně, ale i v Domažlicích (1974). Působil také jako kronikář a občasný dopisovatel do regionálního tisku. - 30. výr. úmrtí

Kadlec, Jan, JUDr. - právník

* 09. 02. 1913 - Nezdice u Přeštic (okr. Plzeň-jih)

+ 28. 08. 2002 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Postřekov, Hostouň, Klenčí p. Č. (vše okr. Domažlice), Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Opustil nás Jan Kadlec. Dom. deník, 2002, 11, 31. 8., č. 203, s. 18., Holý, J. P.: Za našim spoluobčanem JUDr. Janem Kadlecem. Dom. zpravodaj, 24, 2002, č. 10, s. 11.

Anotace: Vystudoval Právnickou fakultu UK v Praze. V r. 1949 nastoupil jako hospodářský úředník na hostouňské traktorové stanici. Autor řady církevních skladeb. Vlastním nákladem vydal knihu vzpomínek Zpověď rytíře z hory tajemné a záznamy o významných osobnostech, s nimiž se ve svém životě setkal. Působil jako regenschori (ředitel kůru) v Klenčí a jako předseda OV Mírové rady. - 105. výr. narození

Kalandra, Otakar, dr. - okresní hejtman

* 31. 01. 1894 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 06. 02. 1973 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 2., Vorlíček, J.: Doktor Otakar Kalandra. Dom. deník, 8, 1999, 22. 6., č. 144, s. 18.

Anotace: V roce 1938 byl ze severních Čech přeložen do Domažlic, kde bydlel na Dolejším předměstí čp. 68. Do funkce ustaven po Matěji Rádlovi dne 13. února 1939. Poprvé byl nacisty zatčen 15. března 1939 - následovalo několikátýdenní věznění v Říši. Po návratu se stal předsedou slavnostního výboru Vavřínecké pouti a prosadil, aby jejím slavnostním řečníkem byl Msgre. Bohumil Stašek. Ve funkci setrval do 1. září 1939, kdy odstoupil, neboť byl zatčen německými úřady a odvezen do koncentračního tábora, kde byl vězněn až do konce války. Funkci po něm vykonával JUDr. Matěj Karban. Po válce se vrátil do Domažlic a působil jako okresní hejtman. Po únoru 1948 byl komunisty zbaven místa a vystěhován do Plané u Mariánských Lázní. Po čase se odstěhoval do Prahy. Na vinohradském hřbitově se s ním rozloučil Rudolf Svačina. Syn JUDr. Jaroslava Kalandry a Samoslavy, rozené Doležalové. Bratranec novináře a historika PhDr. Závíše Kalandry. Ženatý, dvě děti, dcery Olga a Livie. - 45. výr. úmrtí

Kaplický, Augustin P. - kněz

* 23. 05. 1854 - Vlašim (okr. Benešov)

+ 14. 02. 1918 - Hadrava (okr. Klatovy)

Místa působení: Loučim (okr. Domažlice), Písek, Klatovy

Literatura: Otto, J.: Ottův slovník naučný. 28. svazek, s. 740. P., J. Otto, 1909.

Anotace: Studoval gymnázium v Písku a Klatovech, bohosloví v Českých Budějovicích a v roce 1877 byl vysvěcen na kněze. Působil jako kaplan v Loučimi a stal se farářem ve Zhůří u Hartmanic. Napsal životopis Rudolfa Mayera a básně v časopise Svatobor. Přispíval do Šumavanu a Posla ze Sušice pod pseudonymem Jaromír Chod. Uveřejnil též básně ve Zlaté Praze a Vlasti a složil scénickou báseň Andělé života (Praha, 1889). Pohřben je na hřbitově v Loučimi vedle hrobu R. Mayera. - 100. výr. úmrtí

Karlík, Vilém, MUDr. - lékař

* 25. 02. 1913 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 08. 05. 1986 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Lékař-památkář. Pravda, 68, 1987, 16. 5., č. 112, příloha, s. 8., (ktz): Originální sbírka. Pravda, 67, 1986, 20. 5., č. 116, s. 5., (vor): Z historie Domažlic. Pravda, 64, 1983, 7. 9., č. 211, s. 5., Hana, O.: Doplnky Kalendária na rok 2006.

Anotace: Lékař a sběratel historických fotografií starých Domažlic. - 105. výr. narození

Kaufner, Martin P. - konzistorní rada

* 29. 01. 1864 - Úlíkov u Úboče (okr. Domažlice)

+ 19. 02. 1938 - Jazlovce (okr. Praha-východ)

Místa působení: Davle (okr. Praha-západ), Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1967-1970, s. 92. P., SK ČSR 1970., Lid. listy, 25. 2. 1938, s. 4, 1 obr., Nekrolog., Hana, O.: P. M. Kaufner. Strojopis.

Anotace: V letech 1874-1882 studoval na domažlickém gymnáziu. Po maturitě vstoupil do českobudějovického kněžského semináře a po půl roce do arcibiskupského semináře v Praze, kde studoval bohosloví na tehdy ještě německé theologické fakultě. Po vysvěcení 20. června 1886 byl farářem a kaplanem na několika německých a českých farách, několik let též u sv. Kiliána u Prahy. Působil i jako konzistorní rada v Davli a Jílovém. Od roku 1926 byl v penzi v Jazlovicích u Říčan, kde vypomáhal v duchovní správě. V mládí se zabýval českou literaturou a některé své básně a povídky uveřejňoval v kněžských i světských časopisech. Pohřeb měl 22. 2. 1938 v Olicích, fara Jazlovce. - 80. výr. úmrtí

Köchner, Pavel - převor

* 1719 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 21. 02. 1783 - Kuks (okr. Trutnov)

Místa působení: Praha, Vídeň (Rakousko), Štýrský Hradec (Rakousko), Nové Město nad Metují (okr. Náchod)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 10. Plzeň, KKS 1977.

Anotace: Žil v Praze a ve Vídni, jako převor působil ve Štýrském Hradci a v Novém Městě nad Metují. Také činný jako hudebník a hudební skladatel - autorem několika instrumentálních koncertů. Zemřel v Kuksu. - 235. výr. úmrtí

Krines, Jan - kronikář

- * 23. 06. 1897 - Petrovice (okr. Domažlice)
- + 21. 02. 1968 - Újezd (okr. Domažlice)

Místa působení: Újezd (okr. Domažlice), Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: O čtyřech pilných kronikářích z Chodska. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 19. 09., č. 219, s. 11., Holý, J. P.: Rád vzpomínám pilného chodského historika. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 07. 02., č. 32, s. 12.

Anotace: Kronikář a vlastivědný badatel, zpracoval podrobné dějiny Petrovic, dvora Rejkovice, Újezda a Havlovic. Práce se bohužel nedochovaly. Kromě zmíněných obcí se také zabíral dějinami Chodů - například jejich údajnou účastí v bitvě u Brůdku roku 1040.
- 50. výr. úmrtí

Kubíček, Jan P., Msgre. - papežský prelát

- * 02. 02. 1803 - Postřekov (okr. Domažlice)
- + 30. 04. 1892 - České Budějovice (okr. České Budějovice)

Místa působení: České Budějovice

Literatura: Holý, J. P.: Nezapíral svůj chodský původ. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 08. 07., č. 157, s. 15., Holý, J. P.: Nezapíral svůj chodský původ. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 24. 03., č. 70, s. 26.

Anotace: Po bohosloveckých studiích v kněžském semináři v Českých Budějovicích byl 24. 8. 1829 vysvěcen na kněze, poté působil na jihočeském venkově. V lednu r. 1863 byl jmenován kanovníkem českobudějovické katedrální kapituly, v dubnu r. 1884 infulovaným děkanem kapituly, v dubnu 1888 infulovaným proboštem kapituly a v listopadu 1888 papežským prelátem - pronotářem. Byl proslulý hrou na varhany a zpěvem. Sestavil notovaný kancionál a vydal praktickou Varhanickou školu. Byl jedním ze zakladatelů kostelíka sv. Jakuba v Postřekově, ale jeho dostavby v roce 1900 se již nedožil. Dle zápisů v matrice kněží, uložené na českobudějovické konsistoři, se narodil 2. 2. 1803 ve Starém Postřekově. - 215. výr. narození

Kulišan, Alois Josef - zahradní architekt

* 21. 06. 1885 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 03. 02. 1948 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-62, s. 144. P., SK ČSR 1962., Čs. zahradník, 3, 1948, s. 82 a 91-92., Holý, J. P.: Neprávem zapomenutý rodák. Dom. deník, 9, 2000, 30. 6., č. 152, s. 16.

Anotace: Narodil se na Dolejším předměstí v čp. 47 v rodině parkového a zelinářského zahradníka Václava Kulišana. Po studiích na plzeňské reálce se vyučil zahradníkem v Kopidlně u Jičína a podnikl zkušební cestu po Balkáně, Istrii a Itálii. V dalších letech vystudoval zahradní architekturu. Spolu s Františkem Thomayerem z Trhanova se zasloužil o většinu pražských parků. Přispíval do řady odborných časopisů - např. pracemi o pěstování různých druhů břečťanu a lýkovce. - 70. výr. úmrtí

Kysela, Bohumil - hudební skladatel

* 24. 12. 1912 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 02. 02. 1983 - České Budějovice (okr. České Budějovice)

Místa působení: Plzeň, České Budějovice

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1997, s. 76. Plzeň, SVK 1996.

Anotace: Narodil se v obci Staňkov na Domažlicku. Český hudební skladatel, kapelník a učitel hudby. Působil také jako dirigent opery plzeňského divadla a Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. - 35. výr. úmrtí

Liebscher, Karl - ředitel měšťanské školy

- * 12. 01. 1843 - Luhov (okr. Plzeň-sever)
- + 12. 02. 1928 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice), Stod (okr. Plzeň-jih), Rokycany

Literatura: Špačková, M.: Poněkud neobvyklé výročí literárního díla. Domažlicko, roč. 3, 1993, 09. 12., č. 49, s. 4., Holý, J. P.: Ředitel škol Karl Liebscher se zasloužil o Horšovskotýnsko. Zpravodaj města Horšovský Týn, 1998, č. 4, s. 3., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 37. Město Horšovský Týn, 2002.

Anotace: Narodil se v selské rodině v Luhově u Stříbra. Školu navštěvoval ve Stříbře a pokračoval na reálce v Rakovníku a Plzni. Vedle němčiny ovládal i český jazyk. Ze studií na pražské technice musel po druhém roce z existenčních důvodů odejít. Složil učitelské zkoušky v Praze a učil na Rokycansku, přímo v Rokycanech a poté působil na německé škole ve Stodě. Od roku 1870 působil v Horšovském Týně, kde se stal roku 1884 ředitelem právě založené měšťanské školy, o kterou se velmi zasloužil. Vedle bohaté veřejné, kulturní a publicistické práce působil jako pedagog až do r. 1909. Autor publikace Der politische Amtbezirk Bischofteinitz, která podává ucelený zeměpisný, etnografický i historický popis regionu a je dosud základním pramenem při zkoumání minulosti Horšovskotýnska. Třetí vydání této publikace vyšlo v roce 1913. Žil a zemřel na Velkém předměstí čp. 43 a je pochován na místním hřbitově. - 90. výr. úmrtí

Ludvík, Jan - zahradník

- * 22. 02. 1891 - Domažlice (okr. Domažlice)
- + 01. 02. 1988 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, 15, 1988, č. 3, s. 2., Vorlíček, J.: Pan zahradník Jan Ludvík. Dom. deník, 10, 2001, 26. 2., č. 48, s. 18.

Anotace: Absolvoval školu zahradní architektury v Mělníce. Staral se o vzhled Příhodova parku a hřbitova, vysázel stromy na Škarmaně a podél cesty na Vavřinec. Vybudoval největší městský park - Hanův park na pozemcích, které Petr Hana městu daroval. U příležitosti Zemědělské výstavy v Domažlicích v roce 1933 byl odměněn medailí Za zásluhy.

- 30. výr. úmrtí

Matějka, Petr, Mgr. - předseda KČT

* 14. 02. 1948 - Liberec (okr. Liberec)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Padesáté narozeniny předsedy odboru KČT. Dom. deník, 7, 1998, 10. 2., č. 34, s. 12.

Anotace: Do Domažlic přišel po dokončení vysokoškolských studií a stal se profesorem na Gymnáziu J. Š. Baara. Od roku 1972 je členem odboru turistiky Klubu českých turistů. V roce 1993 byl zvolen jeho předsedou. - 70. výr. narození

Nosil, Jan - opatrovník

* 09. 05. 1893 - Čermná (okr. Domažlice)

+ 14. 02. 1943 - Osvětim (Polsko)

Místa působení: Praha, Osvětim (Polsko)

Literatura: Čvančara, J.: Někomu život, někomu smrt: československý odboj a nacistická okupační moc, 1943-1945. Praha, 2008, s. 30.

Anotace: Opatrovník v ústavu pro duševně nemocné v Praze-Bohnicích. Zatčen 28. září 1942 pro rozšiřování ilegálních časopisů a účast na sbírkách peněz pro rodiny uvězněných a popravených. Deportován do nacistického koncentračního tábora Osvětim, kde zahynul v únoru roku 1943. - 75. výr. úmrtí

Picková, Julie - politický vězeň

* 04. 03. 1868 - Volyň

+ 07. 02. 1943 - Terezín (okr. Litoměřice)

Místa působení: Domažlice, Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Internetové stránky projektu Holocaust.cz, heslo Julie Picková. Dostupné online včetně úmrtní zprávy.

Anotace: Policejně hlášena do Domažlic. Odtransportována z Klatov (30. listopadu 1942) do terezínského ghetta, zde zahynula v únoru roku 1943. Úmrtní zpráva uvádí jako příčinu smrti Parkinsonovu nemoc. - 75. výr. úmrtí

Polák, František - učitel

* 13. 02. 1905 - Srbice (okr. Domažlice)
+ 05. 02. 1993 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Hluboká (okr. Domažlice), Flossenbürg (Německo), Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Pevně spojil život s Horšovským Týnem. Domažlický deník, 13, 2004, 2. 1., č. 1, s. 10., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 74. Město H. Týn 2002., Holý, J. P.: Vzpomínky na inspektora Františka Poláka. Zpravodaj města H. Týn, 2004, 02, č. 2, s. 8.

Anotace: Učitel, před válkou učil na malotřídnicích školách na Domažlicku. Během 2. světové války v Hluboké zatčen za ilegální činnost a uvězněn v koncentračním táboře Flossenbürg. Po válce působil jako okresní školní inspektor, aktivní člen Svazu protifašistických bojovníků a dopisovatel do regionálního tisku. Zasloužil se o založení Zpravodaje Horšovského Týna i o uchování četných památek města. Bohatá přednášková činnost. Činný divadelník i hudebník, smuteční řečník. Nositel řady ocenění a vyznamenání. Bratr Karla Poláka a švagr Anny Polákové. - 25. výr. úmrtí

Procházka, František Xaver - hudební skladatel

* 16. 02. 1878 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 17. 05. 1951 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Kdyně (okr. Domažlice)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 63-64. Plzeň, KKS 1977., Šlajer, R.: František Xaver Procházka. Zpravodaj radnice Kdyně, 2001, č. 23, s. 10.

Anotace: Absolvoval učitelský ústav v Plzni. Učitel hudby v Domažlicích a ve Kdyni, zakladatel kdyňského pěveckého spolku Jindřich Jindřich (1909). Otec byl domažlický zpěvák, varhaník, učitel. František Xaver byl po absolvování učitelského ústavu (1897) ustaven učitelem v Domažlicích, od roku 1903 ve Kdyni. Psal hudbu k ochotnickým divadelním představením, dětským besídkám, sokolským cvičením. Autor 140 skladeb (pro housle a klavír, klavírní cykly, chrámové skladby, sbory a chodské písně.) Do penze odešel roku 1938 a se ženou se odstěhoval k dceři Věře Procházkové do Prahy.

- 140. výr. narození

Procházka, Zdeněk - stavitel

* 14. 02. 1928 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 04. 10. 2012 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Loučení s architektem a památkářem Zdeňkem Procházkou. Domažlický deník, roč. 21, 2012, 26. 11., č. 276, s. 10, fot.

Anotace: Představitel už třetí generace domažlických městských stavitelů i veřejných pracovníků. Zajímal se o památkovou péči. Vnuk a syn městských stavitelů Aloise Procházky staršího (1856-1930) a Aloise Procházky mladšího (1889-1951), otec známého nakladatele a vydavatele Zdeňka Procházky (1954-). - 90. výr. narození

Rašín, Alois, JUDr. - ministr financí ČSR

* 18. 10. 1867 - Nechanice (okr. Hradec Králové)

+ 18. 02. 1923 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Staňkov (okr. Domažlice), Česká Kubice (okr. Domažlice)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 19. Plzeň: SVK, 1997., Hana, O.: Alois Rašín a Česká Kubice. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 11. 03., č. 59, s. 17.

Anotace: Český politik a ekonom, jeden z odsouzených v procesu s Omladinou. Účastník 1. odboje a funkcionář Československé národní demokracie. V letech 1918-1919 a 1922-1923 působil jako ministr financí. Ještě dříve, roku 1911, zvítězil ve Staňkově ve volbách do Říšské rady. Pobýval i v penzionu Krásnohorská na České Kubici. Dne 5. ledna 1923 byl v Praze na jeho osobu proveden anarchistou atentát, na jehož následky 18. února téhož roku umírá. - 95. výr. úmrtí

Roškotová, Anna - malířka

* 09. 02. 1883 - Vlašim (okr. Benešov)
+ 05. 10. 1967 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Itálie, Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: Chodský 'odskok' významné malířky. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 07. 03., č. 56, s. 20., Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 5. vydání. Svazek 2, s. 372. Praha: Ivo Železný, 2000.

Anotace: Žákyně pražského malíře a pedagoga Václava Jansy, studijně navštívila řadu italských měst. Působila také na Chodsku, z našeho regionu námětově čerpala. Malovala především městské veduty, chrámové interiéry nebo ulicové pohledy, známé jsou také její malby se zvířecím námětem. Anna Roškotová vystavovala na řadě zahraničních výstav, například ve Vídni, Benátkách, Londýně či Athénách. Sestra architekta Kamila Roškota.
- 135. výr. narození

Schnabl, Alfréd ml. - malíř

* 27. 02. 1901 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 27. 02. 1968 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců. 2, s. 457. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Utajený domažlický malíř. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 21. 02., č. 44, s. 16.

Anotace: Narodil se v domě čp. 131 na domažlickém náměstí. Jeho otec Alfred a matka Marie rodem Kaiglová byli koncertní pěvci, kteří několik let působili na domácích i zahraničních operních scénách. Otec, původním povoláním právník, musel převzít řízení rodinného velkoobchodu s vinárnou po zemřelém bratrovi, ale podnikání se mu nedařilo a spáchal sebevraždu v roce 1903. Alfréd, nejmladší z dětí, studoval na místním gymnáziu až do kvarty a poté odešel na Umělecko-průmyslovou školu do Prahy. Následně studoval na Akademii výtvarných umění, u profesora Maxe Švabinského. Autor obrazů Koncert, Milenci, Domov, Žně, Cesta do vesnice. Proslul jako portrétista, krajinář, grafik a ilustrátor. Po 2. světové válce zasedal v kabinetu Ministerstva školství a kultury jako znalec výtvarných umění. Syn právníka a hudebníka A. Schnabla st. a bratr Josefa Schnabla. - 50. výr. úmrtí

Simeth, Alois - papežský komoří

* 18. 02. 1868

+ 02. 10. 1934

Místa působení: České Budějovice, Horšovský Týn (okr. Domažlice), Poběžovice (okr. Domažlice), Český Krumlov

Literatura: Internetové stránky České biskupské konference, heslo Alois Simeth.

Anotace: Katolický kněz, kaplan v Českém Krumlově a Horšovském Týně a papežský komoří. V roce 1893 se stal spirituálem v kněžském semináři v Českých Budějovicích, roku 1898 farářem v Poběžovicích. V roce 1912 jmenován sídelním kanovníkem katedrální kapituly v Českých Budějovicích. - 150. výr. narození

Strér, Bohumil - středoškolský profesor

* 07. 03. 1850 - Stará Boleslav (okr. Praha-východ)

+ 25. 02. 1918 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice, Milavče (okr. Domažlice)

Literatura: Kotal, J.: Výročí B. Stréra. Zpravodaj AS Domažlice, 15, 1988, č. 3, s. 3., (aks): Domažlický historik. Domažlicko, 5, 1995, 16. 3., č. 11, s. 4.

Anotace: Působil jako profesor domažlického gymnázia. Jeden ze zakladatelů Muzea Chodska, velký znalec prehistorie regionu. Vykopával milavečské mohyly a mezi nim objevil s tamějším farářem Langem proslulý bronzový obětní vozík. (Předán do sbírek Národního muzea, kopie v muzeu v Domažlicích.) Je autorem prací Erbovní rodiny v Domažlicích, Rytířské a erbovní rodiny v Domažlicích v 16. a 17. století (Gymnasiální programy 1889), Hradiště Tuhošť na Domažlicku (Gymnasiální programy 1886), Starší majestát Domažlických na Chody (Sborník dějepisných prací bývalých žáků V. V. Tomka 1888), Ves pustá Hořisedla neboli Horosedly u Domažlic (Památky archeologie 15). Pozn.: Jako místo úmrtí uvádí Otomar Hana Prahu, ostatní prameny Domažlice, Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000 uvádí jako místo narození Domažlice.

- 100. výr. úmrtí

Šindelář, Jan, div. gen. - divizní generál

* 18. 09. 1870 - Koloveč (okr. Domažlice)
+ 07. 02. 1953 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Koloveč (okr. Domažlice), Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 270., P., SK ČSR 1962., Burda, J.: Kolovečský věrný rodák. Domažlicko, 5, 1995, 14. 9., č. 37, s. 8.

Anotace: Ještě v rakouské armádě dosáhl hodnosti podplukovníka. Za zásluhy při budování československé branné moci byl povýšen na plukovníka, brigádního generála a v roce 1928 na divizního generála. V četných odborných listech a časopisech uveřejňoval řadu studií a kritik z oboru vojensko-technického. Svou rozsáhlou přednáškovou činností zaměřoval zejména na brannost národa a obranu obyvatelstva proti leteckým útokům. Rovněž uveřejňoval své verše a satiry povzbuzující národ k brannosti. Některé své články podepisoval pod značkou J. Š. nebo pseudonymem Škinej. Knižně vydal: Činnost 28. pěšího pluku v osvobozené vlasti, Branná příprava naší mládeže, Organizace naší branné moci, Ochrana proti leteckým útokům, Tyrš a brannost národa, Proti své vůli. Celý život se do Kolovče vracel a svůj vztah k rodišti vyjádřil vlastivědnou knihou Dějiny Kolovče. - 65. výr. úmrtí

Šindelář, Jiří - strojní zámečnick

* 04. 03. 1920 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 18. 02. 1943 - Dachau (Německo)

Místa působení: Domažlice, Dachau (Německo)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Databáze vězňů koncentračního tábora Dachau na internetových stránkách Stevemorse.org.

Anotace: Domažlický strojní zámečnick, zatčen 4. října 1939. V červenci roku 1940 přesunut do nacistického koncentračního tábora Dachau, kde měl vězeňské číslo 14022. Zde zahynul v únoru roku 1943. Pozn.: Databáze vězňů KT Dachau na internetových stránkách Stevemorse.org pracuje s německou verzí jména Georg Sindelar. - 75. výr. úmrtí

Špillar, Rudolf Vojtěch - malíř

* 11. 02. 1878 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 21. 03. 1949 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Pec pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Opět se pozapomnělo na třetího bratra Špillarů. Dom. deník, 3, 1996, 23. 4., č. 96, s. 14., Lešický, L.: Méně známý z rodiny Špillarů. Dom. deník, 5, 1996, 12. 10., s. 12., Dvořák, P.: Jablečný mošt ve společnosti Rudolfa Špillara. Dom. deník, 1997, 11. 4., č. 85, s. 14.

Anotace: Byl nejmladší ze šesti dětí. Stejně jako bratři Jaroslav a Karel se chtěl věnovat umění, na otcovu žádost se však stal úředníkem. Teprve až po otcově smrti roku 1905 vstupuje na malířskou akademii. Portrétoval řadu pražských podnikatelů, jejich manželky a další rodinné příslušníky. Proto zůstalo plno jeho obrazů v rodinných sbírkách. Často pobýval v rodinné vile na Peci, maloval chodský kraj, ale především portréty. Je autorem podobizen Jindřicha Jindřicha, Jana Vrby, Jana Paroubka, Maxe Duffka a Matěje Rádl. Na sklonku života trpěl psychickou poruchou - stihomamem. - 140. výr. narození

Thomayer, František - zahradní architekt

* 03. 03. 1856 - Trhanov (okr. Domažlice)
+ 18. 02. 1938 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 286. P. SK ČSR 1962., Janková, Y.: František Thomayer. Architektura ČSR, 47, 1988, č. 2, s. 2-4., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 588. P., R. Ryšavý 1950., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 135. P., MMM 1997.

Anotace: Absolvoval tři třídy domažlické reálky, od roku 1871 se učil zahradníkem u svého otce, zahradníka na trhanovském zámku. Zkoušky složil v Tróji u Prahy, poté odešel do Frankfurtu, později do Vídně, pobýval i ve Francii a Belgii. V roce 1884 na doporučení svého bratra MUDr. Josefa Thomayera přijal místo ředitele pražských sadů a začal s úpravami Vrchlického sadů a Karlova náměstí. Později upravil i Nebozízek, Petřín a Letnou. Věnoval se návrhům sadů v Kolíně, Kralupech a Zruči. V roce 1894, pro neshody s pražskou městskou radou, je na vlastní žádost propuštěn a stává se soukromým zahradníkem a projektantem působícím nejen v Čechách, ale i v zahraničí. Autor knihy České ovoce. - 80. výr. úmrtí

Tyl, Josef Kajetán - divadelní herec

* 04. 02. 1808 - Kutná Hora (okr. Kutná Hora)

+ 11. 07. 1856 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Praha, Domažlice, Plzeň

Literatura: Závacká, V.: Literární průvodce Chodskem, s. 15. Domažlice, KBN 1984., Zpravodaj AS, roč. 15, 1988, č. 3., Nové Domažlicko, roč. 12, 1981, č. 31, s. 3., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 137. P., MMM 1997., Holý, J. P.: Putující buditelé... Domažlický deník, roč. 7, 1998, 12. 06., č. 136., s. 17., Holý, J. P.: Tylova krušná zima v Domažlicích. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 08. 09., č. 210, s. 12., Hana, O.: Pamětní deska J. K. Tyla na domažlickém náměstí. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 03. 10., č. 230, s. 16.

Anotace: Zakladatel novodobé české povídky ze současnosti a autor textu národní hymny "Kde domov můj". Byl členem několika divadelních společností, založil vlastní ochotnický soubor. Většina jeho dramát vznikla v době, kdy působil ve Stavovském divadle v Praze. V Domažlicích se objevil poprvé v roce 1829, kdy hrál jako chudý komediant s kočovnou společností. Nebezpečně zde onemocněl, patrně těžkou virózou. Pečovala o něj herečka Magdaléna Forchheimová, kterou si později, spíše z vděčnosti než z lásky, vzal za ženu. Podruhé navštívil Domažlice roku 1853 s Kulasovou společností. Ta se zde, po zákazu hrát česky, rozpadla. Tyl odešel do středních Čech shánět novou práci a jeho rodina zde zůstala zcela bez prostředků. Dne 30. 3. 1853 se Tylovi a herečce Anně Forchheimové-Rajské, mladší sestře Magdaleny narodil syn František Forchheim, předposlední Tylův syn. Rodina byla zadlužená, téměř umírala hlady, o čemž svědčí dopisy Magdalény Tylovi. Svědčí i o milosrdenství zdejších měšťanských žen, které rodinu podpořily a udržely ji až do června, kdy Tyl sehnal novou obživu a rodina mohla opustit město. Do Plzně přišel na jaře roku 1856, bydlel v Říšské ulici (dnešní Prešovská 3), kde také zemřel. V roce 1926 byla zásluhou studentského akademického spolku Chod odhalena na domě čp. 48 na domažlickém náměstí pamětní deska, jejímž autorem byl sochař A. Langenberger. - 210. výr. narození

Vrchlický, Jaroslav, prof. - básník

* 17. 02. 1853 - Louny (okr. Louny)

+ 09. 09. 1912 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha, Klatovy, Domažlice

Literatura: Slovník českých spisovatelů, s. 562. P., ČS 1964., Hana, J.: Byl Vrchlický v Domažlicích na obtíž? Česko-bavorské výhledy, roč. 2, 1991, č. 17, s. 6., Holý, J. P.: Klatovský studentík Emil Frída. Domažlické noviny, roč. 1, 1992, č. 1, s. 3., (bd): Kníže českých básníků. Naše rodina, 1992, č. 36, s. 14-15., Breitfelder, M.: Antické motivy v tvorbě Vrchlického. Diplomová práce. Plzeň 1992, 106 s., Burda, J.: J. Vrchlický a náš kraj. Klatovsko, roč. 33, 1992, č. 37, s. 5., (ko): J. Vrchlický a Domažlice. Deník Nová Pravda, roč. 2, 1992, 09. 09., č. 212, s. 12., Michl, J. B.: Cesty k Parnasu. Rok, roč. 3, 1992, č. 2, s. 68-71., Hana, J.: Památce J. Vrchlického. Nové Domažlicko, roč. 9, 1978, č. 7, s. 3., Hana, O.: Pamětní deska Vrchlického v Domažlicích. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 09. 09., č. 211, s. 14., Karlíková, L.: Před pětaosmdesáti lety zemřel v Domažlicích J. Vrchlický. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 09. 09., č. 211, s. 15., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 143. P., MMM 1997., Hana, O.: Výročí odhalení Vrchlického pamětní desky. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 24. 09., č. 223, s. 17., Vařechová, Hilda: V Domažlicích na rynku. Domažlický zpravodaj, roč. 24, 2002, č. 9, s. 4, fot., Závacká, V.: Tři pobyty Jaroslava Vrchlického v Domažlicích. Domažlický zpravodaj, roč. 36, 2014, č. 4-6, s. 15, 13, 13.

Anotace: Vlastním jménem Emil Frída. Autor řady básní, próz, dramát, překladů, literárních kritik a esejistiky. V Domažlicích pobýval třikrát. Poprvé sem přišel jako šestnáctiletý mladík v roce 1869, kdy se do města přestěhovala jeho rodina a otec Jakub Jan Frída si v čp. 46 na náměstí pronajal kupecký krám. Prožil zde i milostné vzplanutí. Zamiloval se do o čtyři roky starší Anny Martínkové. Tomuto citu věnoval jednu ze svých prvních básní. Navštěvoval klatovské gymnázium, kde se spřátelil s Josefem Thomayerem, který mu vymyslel básnický pseudonym. Frídovi se odstěhovali z Domažlic v roce 1872. Vrchlický navštívil město opět roku 1908, kdy přijel přednášet o Karlu Havlíčku Borovském na slavnostním večeru, který na počest Vrchlického uspořádala místní Literární jednota. Jednalo se o literárně-hudební večer, na klavír hrál tehdy mladý Jindřich Jindřich. Vrchlického návštěva měla slavnostní ráz. Na nádraží byl uvítán starostou města J. Ludvíkem, okresním starostou M. Duffkem a místním děkanem. Druhý den si prohlédl město, navštívil muzeum, veřejnou knihovnu, veřejnou čítárnu a gymnázium. Třetí a konečná návštěva začala v září roku 1911, kdy nemocný básník opustil Opatii a na základě dřívějšího pozvání Jindřicha Jindřicha se rozhodl pro pobyt v Domažlicích. Oslavil zde 59. narozeniny, kdy jej přijel navštívit spisovatel Fr. Herites a jednatel Máje František Sekanina. Po příjezdu bydlel v depandanci Bautzova hotelu Šumava čp. 149 na rohu Spálené a Fastrovy ulice v 1. poschodí. Spokojen nebyl a naléhal na městskou radu, aby mu sehnala příhodnější bydlení. Ta mu nabídla byt v městském pivovaru, což pobouřilo městskou inteligenci a profesor gymnázia Václav Fikejz nabídl Vrchlickému svůj byt v 1. patře Prunarova domu na náměstí čp. 125. Sám se přestěhoval do pivovaru. Stěhování se uskutečnilo 1. 2. 1912, již 9. 9. 1912 však Vrchlický umírá. Ošetřujícími lékaři byli na doporučení jeho celoživotního přítele J. Thomayera dr. Josef Pelnář a dr. Václav Krahulík. Dne 9. 9. 1922 odhalilo město Vrchlickému pamětní desku na domě čp. 125, autorem reliéfu byl Vl. Brettschneider. Z bohatého básnického díla má vztah k Domažlicím nebo Chodsku jen málo básní.

Nejnámější je Balada o smrti Jana Koziny zahrnutá do Selských balad (1885). Domažlické náměstí s typickým podloubím inspirovalo básníka k Baladě o gotickém podloubí ve starém městě zařazené do sbírky Moje sonata (1893). Ve sbírce Na domácí půdě z let 1885-1888 se najdou dvě básně, které se váží k Domažlicím - Píseň zvonu na poplach a Píseň Chodů na stráži v zásekách šumavských. Je autorem statí Průsmyk kdyňský a Domažlicko do díla Čechy, vydaného pražským nakladatelem Ottou. Roku 1898 byl jmenován řádným profesorem všeobecné literatury na univerzitě v Praze. Byl čestným členem několika zahraničních akademií, roku 1901 jmenován členem Panské sněmovny. Dne 31. 1. 1912 byl spolu s Al. Jiráskem jmenován čestným občanem Domažlic. - 165. výr. narození

Vyšohlíd, Zdeněk, PhDr. - filozof

* 09. 02. 1948 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Zdeněk Vyšohlíd.

Anotace: Český filozof, absolvent Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Po ukončení vysokoškolského studia působí v převážné míře jako učitel na Gymnáziu Jindřicha Šimona Baara v Domažlicích (po roce 1972) a na Západočeské univerzitě v Plzni. V letech 1990 až 1995 činný mj. jako redaktor časopisu Česko-bavorské Výhledy. Autor příspěvků do vysílání plzeňského rozhlasu a do internetových novin. Z knižní tvorby zmiňme publikace Čím ožívá krajina, O víře a rozumnění nebo Bytí jako výzva a naděje. - 70. výr. narození

Zajíc, Karel - autor novinových článků

* 07. 09. 1934 - Chodská Lhota (okr. Domažlice)

+ 02. 02. 1998 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Chodská Lhota (okr. Domažlice)

Literatura: Antoš, S.: Karel Zajíc odešel na věčnost. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 06. 02., č. 31, s. 11., Mráz, J.: Za Karlem Zajícem. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 10. 02., č. 34, s. 13.

Anotace: Dopisovatel Domažlického deníku, autor fejetonů, poznámek a komentářů, kterými se vyjadřoval k současnému dění. Těžiště jeho dopisovatelské činnosti bylo ve zpřístupňování historie Kdyňska a Chodské Lhoty, také vlastnil sbírku regionálních písemností a publikací. Pohřben na hřbitově v Loučimi. - 20. výr. úmrtí

Žákavec, František, prof., PhDr. - historik umění

- * 23. 02. 1878 - Kdyně (okr. Domažlice)
- + 25. 12. 1937 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Bratislava (Slovensko)

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 333. P., SK ČSR 1962., Literární noviny 1937/8, č. 7., Listy filologické, 1937, s. 474-5., Domažlický zpravodaj, 20, 1993, č. 3., Šlajer, V.: Životopisec umění. Nové Domažlicko, 9, 1978, č. 8, s. 3., Váchovec, Václav: Zapomenuté jméno. Zpravodaj radnice Kdyně, 2001, č. 21, s. 12., Nikl, I.: Jubileum F. Žákavce. Dom. deník, 21, 2013, 13. 2., č. 37, s. 10.

Anotace: V letech 1888-96 absolvoval gymnázium v Praze, od roku 1896 studoval češtinu a francouzštinu na filozofické fakultě tehdejší Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. Poté strávil rok na Sorbonně. Po návratu domů působil jako profesor na středních školách. V roce 1921 získal na filozofické fakultě Komenského univerzity v Bratislavě titul PhDr., roku 1924 tam byl jmenován řádným univerzitním profesorem dějin výtvarných umění. Zajímal se o osobnost Josefa Mánesa, o uměleckou generaci Národního divadla, dále o Jana Štursu, Maxe Švabinského a Fr. Bílka, kteří patřili mezi jeho osobní přátele. Mezi jeho nejlepší díla patří publikace o budovatelích a budově Národního divadla - Chrám znovuzrození (1918) a kniha mánesovských studií Lid československý v díle Josefa Mánesa (1923). Pro mládež napsal Knížku o Alšovi (1912). V několika studiích zobrazil i rodné Kdyňsko. Je autorem výtvarnické parafráze chodských bajek Chodskou přírodou (spolu s J. F. Hruškou), podal filologický rozbor Hruškových pohádek Na Hyjtě (1917), napsal umělecko-historickou studii Chodsko v umění výtvarném, publikaci O českých výtvarnících. Spolu s J. Štursou a Ladislavem Šalounem se v roce 1918 podílel na výběru námětu pomníku pro město Domažlice. Synovec Emila Tšídy. - 140. výr. narození

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc únor 2018

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice: Městská knihovna Boženy Němcové, 2018. Neustránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice